

**Advies van het Raadgevend Comité voor de postdiensten
over het ontwerp van het zesde beheerscontract tussen de Staat en bpost**

Brussel, 10 september 2015

De leden van het Raadgevend Comité voor de postdiensten werden, overeenkomstig artikel 2, 5e lid, van het huishoudelijk reglement van het Raadgevend Comité voor de postdiensten, op 28 augustus 2015 uitgenodigd om op verzoek van de heer Alexander De Croo, minister van Digitale Agenda, Telecom en Post, tijdens de plenaire vergadering van 10 september 2015, advies te verstrekken over het zesde beheerscontract tussen bpost en de Staat, en dit in toepassing van artikel 138, 2e lid, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Het Raadgevend Comité ontving van TBC-Post, de Ombudsdienst voor de postsector (OMPS) en de heer Peter De Vester (BDMA) schriftelijke opmerkingen, die werden overgezonden aan alle leden van het Raadgevend Comité op dinsdag 8 september 2015.

Het Raadgevend Comité heeft de eer zijn advies te verstrekken over het voormelde ontwerp van het zesde beheerscontract betreffende het toevertrouwen van de diensten van algemeen economisch belang aan bpost.

~ Advies ~

Het advies geeft de belangrijke punten weer die geuit zijn door de leden tijdens de schriftelijke en mondelinge bespreking van het zesde beheerscontract. Dit advies is onder tijdsdruk tot stand gekomen. Dit is te verklaren door het feit dat het punt op korte termijn op regeringsniveau dient behandeld te worden alvorens het over te zenden aan de Europese Commissie, die voldoende tijd nodig heeft om het contract te onderzoeken alvorens haar beslissing te nemen. Het kabinet begrijpt het ongemak dat dit veroorzaakt heeft.

1. Geldigheid van het beheerscontract

Enkele leden zijn van mening dat de geldigheidsduur van het zesde beheerscontract 5 jaar betreft, met name van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2020 (art. 51). Het beheerscontract vermeldt tevens onder art. 1.1 dat de bepalingen inzake de

universeledienstverplichting van bpost van het vijfde beheerscontract, zullen blijven gelden tot het einde van deze verplichting voor bpost, te weten tot 31 december 2018:

“Dit contract (het "Contract") vervangt, vanaf de datum vermeld in art. 51, het vijfde beheerscontract, zoals goedgekeurd bij koninklijk besluit van 29 mei 2013 (hierna: "het Vijfde Beheerscontract"), met uitzondering van bepalingen van het Vijfde Beheerscontract betreffende de universele dienstverplichting van bpost, dewelke in werking zullen blijven gedurende het resterende deel van de periode waarvoor bpost als aanbieder van de universele dienst werd aangewezen, te weten tot 31 december 2018.”

Het nabijheidsnetwerk komt tweemaal aan bod: zowel in de wet betreffende de universeledienstverlening (hierna "UDV") als hier in het beheerscontract voor de diensten van algemeen economisch belang (hierna "DAEB").

Dit betekent dat er twee verschillende termijnen lopen tijdens dit beheerscontract. Hierdoor lijkt het moeilijk voor een eventuele concurrent om zich kandidaat te stellen voor de UDV, of om een contract op te stellen met betrekking tot hetzelfde netwerk.

Verschillende sprekers zijn van mening dat een beheerscontract met eveneens een geldigheidsduur tot 31 december 2018 aan te bevelen is.

2. Weglaten van de bedeling van kranten en tijdschriften

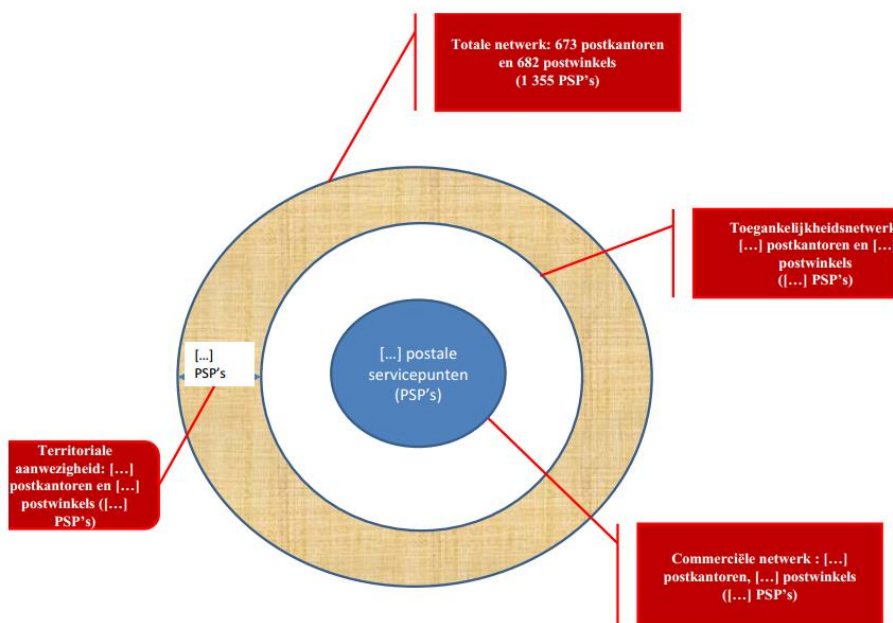
Het Raadgevend Comité neemt akte van het feit dat de bedeling van kranten en tijdschriften niet langer opgenomen wordt in het kader van het beheerscontract, maar voortaan via een competitieve procedure ("persconcessie") wordt geregeld.

3. Garantie van gescheiden boekhouding om kruissubsidiëring te vermijden

Daar er in het beheerscontract verwezen wordt naar de bepalingen van het vijfde beheerscontract wat betreft de universeledienstverplichtingen, en de mogelijkheid om een compensatie te vragen voor de nettokosten, maar anderzijds in voorliggend beheerscontract ook in vergoedingen wordt voorzien die over eenzelfde periode gaan, uit een lid zijn bezorgdheid over het bestaan van een risico op kruissubsidiëring.

Hij hoopt dan ook dat de praktische realisatie van de uiteengezette werking van de concentrische cirkels van het nabijheidsnetwerk van de DAEB¹, effectief het risico op kruissubsidiëring uitsluit.

¹ Besluit van de Europese Commissie van 2 mei 2013 "Staatssteun SA. 31006 (2013/N) - België - Compensaties verleend door de Staat aan bpost voor de levering van openbare diensten in de loop van de periode 2013-2015", http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/247935/247935_1463101_78_4.pdf.

Figuur 1: De netwerk-DAEB

Ten slotte wenst het Raadgevend Comité te benadrukken dat de vergoedingen die worden betaald in de vorm van voorschotten, a posteriori worden berekend op basis van de NAC-methode ("Net Avoided Cost"), verminderd/verhoogd met de efficiëntiewinsten/-verliezen en voor sommige openbare diensten, verminderd met een coëfficiënt die wordt vastgesteld op basis van de prestaties van bpost. Het aldus verkregen resultaat wordt geplafonneerd.

4. Toegang tot het retailnetwerk

Tijdens de vergadering is door een spreker voorgesteld om de criteria voor toegang tot het retailnetwerk, die opgesomd zijn onder art.19, uit te breiden tot aangetekende zendingen. De vertegenwoordiger van het kabinet De Croo heeft geantwoord dat de bepaling niet gewijzigd is ten opzichte van het 5e beheerscontract, waarvan de Europese Commissie het principe geldig heeft verklaard.

Bovendien benadrukt een andere spreker dat er verwezen wordt naar een uitdiepingsovereenkomst waarin de voorwaarden voor de toegang tot het retailnetwerk nader bepaald zullen worden. Dit wekt gemengde gevoelens op bij sommige leden aangezien zij hun advies dienen te geven over het beheerscontract, maar de essentie ervan (met name de voorwaarden van de uitdiepingsovereenkomst) niet kennen en zich hierover niet kunnen uitspreken. Enkele leden van het Raadgevend Comité zijn niet zeker dat de overeenkomst conform de regels is die opgenomen zijn in het beheerscontract, noch ter zake suggesties doen.

Er moet echter worden verduidelijkt dat artikel 19.2 van het ontwerp van 6e beheerscontract (net als artikel 25.2 van het huidige 5e beheerscontract) voorwaarden bevat in verband met de inhoud van een uitdiepingsovereenkomst die moet worden gesloten tussen bpost en andere

aanbieders van postdiensten overeenkomstig artikel 19.1 van het ontwerp van 6e beheerscontract.

5. Behoud van de kwaliteit van de diensten

Het Raadgevend Comité benadrukt het belang van het behoud van de kwaliteit van de diensten, de garantie voor een betrouwbare universele dienst.

Uit het beheerscontract en de toelichting ervan blijkt dat er besparingen dienen doorgevoerd te worden, maar dit mag niet ten koste komen van de kwaliteit en betrouwbaarheid van de dienst die aan de burgers verleend wordt.

Hoewel besparingen nodig zijn, dient er voldoende ruimte gelaten te worden aan bpost om de eraan door de wetgever opgelegde taken te kunnen uitvoeren.

6. Tevredenheidsstudies

Verder wordt in het addendum van het beheerscontract bepaald dat bpost zelf de tevredenheidsstudies zal uitvoeren en hierbij de methode zal kunnen bepalen.

Het Raadgevend Comité benadrukt hiertegen geen bezwaren te hebben op voorwaarde dat de resultaten van de studie representatief zijn. Dit houdt in dat zij moeten vergelijkbaar zijn met voorgaande studies die op basis van een andere methode konden worden uitgevoerd, zodat er nuttige conclusies uit getrokken kunnen worden. Anderzijds dienen deze studies ook onderworpen te worden aan een onafhankelijke controle door het BIPT.

7. Het begrip "mindervalide"

Ten slotte merkt het Raadgevend Comité op dat in art. 13 de term "mindervaliden" gebruikt wordt.

Deze term zou te nauw kunnen begrepen worden en in de praktijk enkel rekening houden met personen met een handicap volgens de gangbare wettelijke definities, terwijl andere personen ook problemen kunnen ondervinden met betrekking tot toegankelijkheid, bijvoorbeeld een zwangere vrouw, een persoon met een kinderwagen, een persoon die minder mobiel is (met kruk beholpen personen), enz. Enkele leden van het Raadgevend Comité stellen voor om het begrip "minder mobiele personen" te hanteren om ervoor te zorgen dat in de praktijk ook rekening wordt gehouden met deze personen. Bpost merkt op dat ze dit reeds op grote schaal toepassen.

De leden van het Comité verklaren zich akkoord met dit advies, met uitzondering van de vertegenwoordigers van het gemeenschappelijk vakbondsfront van bpost, ze wensen meer tijd om hun meningsverschil te motiveren.